19/05/2019

Το συγκινητικό ποίημα για την Πόντια Μάνα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Σήμερα που συμπληρώνεται ένας αιώνας από την γενοκτονία των Ποντίων το ακόλουθο ποίημα της πολυτάλαντης και με Ποντιακές ρίζες Νίνας Αλέξη (σ.σ. Καθηγήτρια Θεατρικής αγωγής και συγγραφέας) για την Πόντια Μάνα ξυπνά μνήμες και σκορπά ρίγη συγκίνησης σε όλο τον απανταχού Ελληνισμό.

ΠΟΝΤΙΑ ΜΑΝΑ

(Νίνα Αλέξη, «Ανίν Ιξελά» Εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2017)

Ένα πικρόν δειλινόν, οι Τούρκ εσέβαν σο χωρίον.
Αέτς αναχάπαρα η ζωή εμούν έμελλεν ν' έλλαζεν.
Το κισμέτ εμούν να εκλώσκουτον,
μαύρον να ίνουτον η ψυν' εμούν.
Οι Τούρκ σα οσπίτια απές εβάλαν γυναίξ, παιδία,
ροκόφυλλα ετοπλάεψαν, ολόερα ας ατά,
έψαν άψιμον... κορμία εκάαν, μανάδες εγκάλια
με τα παιδία, σαχτάρ επέμναν.

Ατώρα, σάρκες εμύριζεν ο τόπος ο ευλοημένον

ο ουρανόν ελίβωσεν.
Τα καταπράσινα βουνά με τα μανουσάκια αναστενάζνε,
μάρτυρες φρίκης και πόνου εγίνηκαν
κι η λύρα πονεμένη θρηνά.
Κορτσόπα και μανάδες ατίμαζαν
Και επεκεί έκοφταν κεφάλαι
επροστά σ' ομάται τι παιδίων,
μερ' εβάρκιζαν για τη μάνα τουν.

Στην αγκάλεμ μ' επέρα τα μωρά μ' κι έτρεχα – ελάχμαξα.
Ώρες επορπάνα.
Να σώζω τα αθώα τα ψύα τουν. Έτρεχα και ετέρνα οξοπίς.
Τη στράταν για το λιμάν επέρα.
Η στράταν για τη σωτηρίαν εν ατό έξα,
πίσσα σκοτάδ αδά. Θεέ μ' Θεέ μ' να βάλς το χέρι σ'.

Αγκώνες έκοφτα σ' αχάντια απές, μαύρο μονοπάτ' επέρα,
πόσα φοράς κι ερούξα αφκά και κ' εντόκα!
Γεράδας σα γόνατα αμόν χερόπα. «Μάνα, Μάνα»
τα μωρά μ' να κλαίγνε
ελέπω τον Τούρκον το παιδί μ ν' αρπάζ',
το ματωμένο το χαντζάρ το τρυφερόν τη γούλα κόφτ'
εσκότωσεν τ' αγγελούδι μ'... Το πρόσωπο μ' κόκκινο εβάφτεν.

Εσκώθα απάν και εκούιξα
«Επάρτεν εμέν, εμέν επάρτε,
αφκά τα χέρια σουν α' σα χάταλα μ'»,
αντήχησε στα δακρυσμένα βουνά.
Μ' όλην την δύναμην τα στήθη μ' να κρούω,
ένα βουβό κλάμαν... «Επάρτεν εμέν».
Κανείς κι έξε με, ούτε ο Θεόν.

Πεσμέντσα αφκά απές σα αίματα εύρανε μεν
ανθρώπ' μερ' εδαιβαίναν, κι επήραν εμέ μαζί να τουν,
το παιδί μ' αραεύω.
Μια λαοθάλασσαν πονεμένων ψυχών
ξυπόλτ, πολλοί αντί για λώματα τσουβάλ εφόρναν
απές σο κρύο, ο αέρας αμόν δέβολον να λυσσομανά,
τα φορέματα να στάζνε αίμα.

Δύο μικρά αδέλφαι εχώρτσαν ατά, σε έναν βάρκαν το ένα

και σε έναν άλλο τ’ άλλο. Το ουρλιαχτό των ορφανών
ποτέ κι θα ανασπάλω.
Θεέ μ’, ποίσον ν’ αγνεφώ και κακόν όραμα όλον ατό να έν.

Τα δάκρυα ντο εξίαν κάμπους και βουνά επότσαν
Και άσπρα κρίνα της Παναϊας εξέβαν!
Η γη του Πόντου ένα κεντημένο σάβανον
από αποκεφαλισμένα σώματα αθώων
που γύρεψαν την Ελευθερία των.

Οι θηριώδεις δολοφονίες κατά των Ποντίων εσυνεχίστηκαν
οι Τσέτες του Τοπάλ Οσμάν με μανία σφαγίαζαν και
«Μπράβο, μπράβο Κεμάλ» ετραώδνανε,
των Γερμανών τα παλιά σχέδια εποίναν.

Και εγώ, μοναχέσα φεύω χωρίς τα παιδία μ’, τον άντρα μ’,
μέρ’ πάγω; Ντο να ηβρίσκω; Μοναχέσα, άμον καλαμίδ σον κάμπον,
αετοί εκατήβαν και εσπόγξαν τα δάκρυα μ’
τα στράτας εσπαλίαν για τ’ εμέν, μόνον οι ουρανοί
διάπλατα ανοιχτοί, αγνάντευαν,
κι η θάλασσα, σ’ ατέν θε να ρούζω.